

Research on Educational Sport

Journal homepage: <https://res.ssrc.ac.ir>

Article Type:

Designing a Conceptual Model for Research Development in Physical Education at the Ministry of Education of Iran: A Grounded Theory Approach

Habib Khodadadi¹, Shahram Alam^{*2}, Mohammad Sajadian¹, Seyed Kavous Salehi^{*3}

1. Department of Physical Education and Sport Sciences, Faculty of Humanities, Shushtar Branch, Islamic Azad University, Shushtar, Iran.
2. Assistant Professor of Physical Education, Yadgar-e-Imam Khomeini (RA) Shahr-e-Rey Branch, Islamic Azad University, Rey, Iran.
3. Department of motor Behavior, Faculty of Sports Sciences, Shahid Rajaei Teacher Training University, Tehran, Iran.

Received: 25/04/202025, **Accepted:** 22/09/2025, **Published:** 27/07/2026

* Corresponding Author: shahramalam, E-mail: shahramalam @ iau.ac.ir

How to Cite: khodadadi,H , Alam,S , Sajadian,M and Salehi,S K . (2026). Designing a Conceptual Model for Research Development in Physical Education at the Ministry of Education of Iran: A Grounded Theory Approach. *Research on Educational Sport*, 14(44), 17-34. [In Persian]. <https://doi.org/10.22089/res.2025.17887.2632>

Extended Abstract

Background and Purpose

Management support for researchers, facilitating laws and regulations related to research and inter-organizational communication and cooperation, structural components (utilizing theoretical and philosophical foundations of research, determining research axes, and providing a systemic approach to research matters), process components (providing incentives and performance requirements in the field of research, emphasizing research-centered curricula and extracurricular programs, promoting research knowledge, and training research experts and instructors), and human components (paying attention to the prerequisites for research development, access to research tools, mastering the research pillars, and mastering the research environment of the Ministry of Education) have been categorized in the development of research in physical education of the Ministry of Education. The research findings show that by determining goals, implementation stages, evaluation criteria, allocating financial resources, publishing and promoting scientific research results, it is possible to help develop research and exchange knowledge in this field.

Copyright: © 2023 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Methods

The present study employed a qualitative research design using the Glaser method of grounded theory to develop a conceptual model for research development in the field of physical education within the Ministry of Education of Iran. Participants were purposefully selected and included 14 individuals consisting of university faculty members, Ministry of Education officials, and sports teachers. To ensure expertise and relevance, participants were required to have 5–10 years of managerial experience, as well as a background in academic contributions such as publishing books, articles, conducting research projects, and supervising theses or dissertations. Data were collected and analyzed systematically to identify key categories and components influencing research development, leading to the extraction of organizational, structural, process, and human dimensions that form the basis of the proposed model.

Results

The results of the study led to the development of a comprehensive model for research development in physical education within the Ministry of Education of Iran. The final model consisted of four main components: human (3 sub-categories), structural (3 sub-categories), process (3 sub-categories), and organizational (4 sub-categories). Organizational components emphasized managerial support for researchers, facilitating regulations, and fostering inter-organizational collaboration, highlighting the critical role of financial resources and policy frameworks. Structural components reflected the importance of theoretical and philosophical foundations, defining research priorities, and adopting a systemic approach. Process components included providing incentives, research-centered curricula and extracurricular activities, and developing research knowledge and expertise. Human components focused on prerequisites for research, access to tools, mastery of research pillars, and understanding the research environment of the Ministry. These findings, consistent with previous international and national studies, indicate that strengthening financial support, fostering cooperation with universities and research centers, and promoting research culture in schools can create a sustainable foundation for advancing research in physical education, ultimately contributing to student health, physical literacy, and long-term societal well-being.

Conclusion

In conclusion, this study highlighted the need for a comprehensive and structured approach to advancing research in physical education within the Ministry of Education of Iran. While the proposed model identifies organizational, structural, process, and human components as essential pillars, its successful implementation depends on clear policies, adequate financial resources, and strong collaboration between schools, universities, and research institutions. Moreover, fostering a culture of research among teachers and students, supported by modern tools and professional development opportunities, can ensure sustainability and effectiveness. By addressing these priorities, the Ministry can create a solid foundation for knowledge production and innovation in physical education, ultimately enhancing the health, well-being, and educational success of students.

Keywords: Development Model, Research, Physical Education, Sports Teachers, Ministry of Education

Article Message

This article emphasizes that developing research in physical education within the Ministry of Education requires an integrated model that combines organizational, structural, process, and human components. Strengthening policies, resources, collaboration, and research culture can create the foundation for advancing knowledge, improving practice, and promoting student health and well-being.

Ethical Considerations

All stages of the research were conducted in accordance with ethical principles, including informed consent, confidentiality, and voluntary participation. The participants were fully informed about the purpose of the study, and their personal information was protected and used solely for research purposes. Efforts were made to ensure honesty, transparency, and respect throughout the data collection and analysis process.

Authors' Contributions

All authors contributed equally and substantially to the study's conceptualization, design, data collection, analysis, and manuscript preparation. All have reviewed and approved the final manuscript.

Conflict of Interest

The authors declare they have no conflicts of interest related to this publication.

Acknowledgments

The research team gratefully acknowledges and appreciates the cooperation of all individuals who contributed to this study.

طراحی الگوی مفهومی توسعه پژوهش در تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش ایران: رویکرد مبتنی بر نظریه داده بنیاد

حبیب خدادادی^۱، شهرام علم^{۲*}، محمد سجادیان^۱، سید کاوسی صالحی^۲

۱. گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، واحد شوشتر، دانشگاه آزاد اسلامی، شوشتر، ایران.

۲. گروه تربیت بدنی، واحد یادگار امام خمینی (ره) شهرری، دانشگاه آزاد اسلامی، ری، ایران.

۳. گروه رفتار حرکتی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۲/۰۵، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۲/۳۱، تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۵/۰۵

*نویسنده مسئول: شهرام علم، E-mail: shahramalam@iau.ac.ir

How to Cite: khodadadi, H, Alam, S, Sajadian, M and Salehi, S K. (2026). Designing a Conceptual Model for Research Development in Physical Education at the Ministry of Education of Iran: A Grounded Theory Approach. *Research on Educational Sport*, 14(44), 17-34. [In Persian]. <https://doi.org/10.22089/res.2025.17887.2632>

چکیده

این پژوهش با هدف طراحی الگوی توسعه پژوهش در تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش ایران انجام شد. روش پژوهش حاضر، کیفی بود که برای ساخت مدل مفهومی پژوهش از روش گلیزری استفاده شد. چهارده نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاهی، مسئولان وزارت آموزش و پرورش و معلمان ورزش، مشارکت کنندگان پژوهش را تشکیل دادند که به صورت هدفمند و قضاوتی انتخاب شدند. برخورداری از سابقه کاری با بازه زمانی حداقل پنج تا ده سال در پست های مدیریتی، سابقه نشر کتب، مقاله های علمی، طرح های پژوهشی و هدایت پایان نامه و رساله های دانشگاهی در حیطه پژوهش به عنوان ملاک های ورود و انتخاب نمونه استفاده شد. براساس یافته ها، مؤلفه های سازمانی (حمایت های مدیریتی از پژوهشگران، تسهیل قوانین و مقررات مربوط به پژوهش و ارتباط و همکاری بین سازمانی)، مؤلفه های ساختاری (بهره مندی از مبانی نظری و فلسفی پژوهش، تعیین محورهای پژوهشی و ارائه رویکرد سیستمی در امور پژوهش)، مؤلفه های فرایندی (ارائه مشوق ها و الزامات عملکردی در عرصه پژوهش، تأکید بر برنامه های درسی و فوق برنامه با محوریت پژوهش و ارتقای دانش پژوهشی و پرورش کارشناسان و مربیان پژوهشگر) و مؤلفه های انسانی (توجه به پیش نیازهای توسعه پژوهش، دسترسی به ابزار پژوهش، اشراف بر ارکان پژوهش و اشراف بر محیط پژوهشی وزارت آموزش و پرورش) در امر توسعه پژوهش در تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش ایران دسته بندی شده است. یافته های پژوهش نشان می دهد که با تعیین اهداف، مراحل اجرایی، معیارهای ارزیابی، تخصیص منابع مالی، انتشار و ترویج نتایج پژوهش های علمی می توان به توسعه پژوهش و تبادل دانش در این زمینه کمک کرد.

واژگان کلیدی: الگوی توسعه، پژوهش، تربیت بدنی، معلمان ورزش، وزارت آموزش و پرورش.

مقدمه

تربیت بدنی و ورزش نه تنها به رشد جسمانی کمک می‌کند، بلکه تأثیر بسزایی بر رشد ذهنی و عاطفی دارد و راهی عالی برای یادگیری کار تیمی، رهبری، نظم و اراده است، علاوه بر این، تربیت بدنی و ورزش سبک زندگی سالم را ترویج می‌کند و می‌تواند کاهش‌دهنده استرس عالی باشد (رودریگوئز^۱ و همکاران، ۲۰۱۹). ورزش می‌تواند راهی عالی برای کودکان و نوجوانان باشد تا مهارت‌های شخصی و بین‌فردی خود را در حین انجام فعالیت‌های بدنی توسعه دهند و علاوه بر بهبود تناسب‌اندام به ایجاد مهارت‌های مهم زندگی مانند کار گروهی، ارتباطات و رهبری نیز بپردازند (بدارد^۲ و همکاران، ۲۰۲۰؛ اوپستوئل^۳ و همکاران، ۲۰۲۰)؛ بدین ترتیب فعالیت بدنی کودکان و نوجوانان در مباحث تحقیقاتی مربوط به تربیت بدنی، ورزش و سلامت از جایگاه والایی برخوردار است و مسئولان و برنامه‌ریزان آموزشی در سرتاسر دنیا برنامه‌ریزی‌های مدون و مستمری را برای دستیابی به این امر پیش‌بینی کرده‌اند (دی الیا^۴؛ ۲۰۲۰؛ سیرمپاس^۵ و همکاران، ۲۰۱۹). در این باره، حمیدی و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهشی بیان کردند که باید ارتقای سطح سواد حرکتی دانش‌آموزان و ترویج سبک زندگی سالم و پویا به‌عنوان اصلی‌ترین برنامه‌ها، مدنظر تدوین‌کنندگان سیاست‌های تربیت بدنی و ورزش دانش‌آموزی در راستای اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش قرار گیرد.

تربیت بدنی بخش جدایی‌ناپذیر برنامه‌های سازمان آموزش و پرورش در داخل کشور است؛ بر این اساس، درباره شرایط لازم برای آموزش همگانی در تمام دانش‌آموزان بحث و گفت‌وگو می‌شود و مقصود از آن توسعه و پرورش استعدادها و بالقوه با تقویت ابعاد جسمانی و روانی دانش‌آموزان در مدارس است؛ به گونه‌ای که از زندگی سالم و موفق در فضاهای طبیعی و اجتماعی برخوردار باشند (قهرمان و همکاران، ۲۰۱۸)؛ لذا مسئولان و فرهیختگان همواره به این حوزه توجه ویژه‌ای دارند و در جهت ترویج و تشویق فعالیت‌های پژوهشی در کشور تلاش می‌کنند؛ چراکه از طریق چنین ابتکاراتی، یک کشور می‌تواند جایگاه بین‌المللی خود را بهبود بخشد که به نوبه خود می‌تواند منجر به مزایای اقتصادی و اجتماعی بیشتر شود (ابوطالبی، ۲۰۱۹). یکی از مهم‌ترین شاخص‌های توسعه‌یافتگی هر کشور، ظرفیت علمی آن است که تا حد زیادی به تعداد دانشمندان و پژوهشگران آن بستگی دارد. به طور گسترده پذیرفته شده است که توانایی یک کشور در تولید علم و انجام پژوهش، نقش مهمی در توسعه و پیشرفت آن ایفا می‌کند. این توانمندی علاوه بر جلوگیری از اتلاف منابع ملی و سرمایه انسانی، زمینه‌ساز رشد و شکوفایی پایدار کشور نیز خواهد بود (نیازی و رحمانی، ۲۰۲۲).

اهمیت پژوهش به‌حدی زیاد است که کشورها براساس معیار نسبت بودجه‌های تحقیقاتی از درآمد ناخالص ملی، در دسته‌های توسعه‌یافته یا توسعه‌نیافته قرار می‌گیرند (رواسی‌زاده و همکاران، ۲۰۱۷). اهمیت توسعه پژوهش‌های دانشگاهی

-
1. Rodriguez-Ayllon
 2. Bedard
 3. Opstoel
 4. D'Elia
 5. Syrmipas

بر کسی پوشیده نیست. یافته‌ها و مطالب علمی جدید معمولاً ابتدا در مجلات علمی منتشر می‌شود و سپس، پس از تجربه و تحلیل، بررسی و مقایسه با سایر پژوهش‌ها، چکیده آن‌ها در رساله‌ها، پایان‌نامه‌ها و کتاب‌های درسی منعکس می‌شود (هریس، ۲۰۲۲). با این اوصاف، نظام آموزشی هر کشور ستون فقرات رشد و توسعه آن کشور است و متولیان و بنیان‌گذاران آموزش و پرورش نقش تعیین‌کننده‌ای در شکل دادن به آینده جوانان و معلمان دارند. نظام آموزشی، نظام اجتماعی به‌هم‌پیوسته‌ای است که بر سایر نهادهای اجتماعی تأثیر می‌گذارد و از آن تأثیر می‌پذیرد؛ بنابراین مهم است که عوامل خارجی بالقوه مؤثر بر عملکرد این مؤسسه در نظر گرفته شود (عابدینی و همکاران، ۲۰۱۸). در این ارتباط، محمدی و همکاران (۲۰۲۳) طبق نتایج پژوهش خود نشان دادند که از دیدگاه پژوهشگران و اعضای هیئت علمی، به‌ترتیب مؤلفه‌های آموزش، منابع مالی، منابع انسانی متخصص، فرهنگ سازمانی دانشگاه و مدیریت، بر ارتقای کیفی پژوهش در دانشگاه تأثیر دارند.

بدون تردید مراکز تحقیقاتی به‌عنوان مهم‌ترین کانون سرنوشت‌ساز با شناخت دقیق و علمی از مسائل و تلاش در جهت یافتن راه‌حل‌هایی امکان‌پذیر می‌توانند به ایفای نقش بپردازند (اسپانته و همکاران، ۲۰۱۸). خوشبختانه بحث تولید علم و سنجش داده‌های علمی، در سال‌های اخیر به گفتمان قالب در مجامع علمی کشور تبدیل شده است، اما عیار تولید علم در کشور باید به گونه‌ای تغییر کند که همه پژوهش‌های محققان از جمله محققان علوم ورزشی معطوف به حل مشکلات ورزش کشور باشد (سلیمی و همکاران، ۲۰۲۲)؛ بنابراین مأموریت محورشدن تحقیقات حوزه تربیت بدنی و علوم ورزشی از نوع کاربردی، راهی است که محققان و مدیران ورزش کشور باید بهای بیشتری به آن بدهند؛ زیرا انتقال دانش و یافته‌های پژوهشی به عرصه اجرا، به‌ویژه در حوزه تربیت بدنی و علوم ورزشی، نقش مهمی در ارتقای وضعیت ورزش، بهبود سلامت عمومی و حفظ محیط زیست ایفا می‌کند (اوگونود و آد، ۲۰۲۳).

با توجه به نقش و اهمیت تحقیقات در پیشرفت آموزش و همچنین مواجهه بودن با مشکلاتی نظیر نبود اطمینان به شیوه تحقیق و صحت یافته‌های پژوهش، منطبق نبودن تحقیقات انجام‌شده با نیازهای واقعی جامعه، ضعف نیروی انسانی و اشاعه نیافتن یافته‌های پژوهشی در حیطه مربوطه، نیاز به پژوهش‌هایی که جایگاه تحقیقات آموزشی را در کشور روشن کند و به بهبود وضعیت تحقیقات کمک نماید، ضروری به نظر می‌رسد (جعفری مجد و زارعی، ۲۰۲۲؛ علم و همکاران، ۲۰۱۸)؛ شناخت مسائل درونی و بیرونی آموزش و پرورش و مواجهه علمی و پژوهش‌محور با این مسائل، از اهمیت بسیاری برخوردار است. از سوی دیگر به‌منظور برنامه‌ریزی سیاست‌گذاران و نظارت بر فعالیت‌های تحقیقاتی نیاز به مرکزی برای هماهنگ کردن و سازمان بخشیدن به این فعالیت ضرورت می‌یابد (بوند و همکاران، ۲۰۲۰).

-
1. Harris
 2. Spante
 3. Ogunode & Ade
 4. Bond

پژوهش در آموزش و پرورش وسیع‌ترین و حساس‌ترین حوزه پژوهشی در قلمرو علوم انسانی را در بر می‌گیرد. آموزش و پرورش به‌عنوان زیرساخت و الگوی توسعه جامعه از نقشی حیاتی و ظریف برخوردار است. علاوه بر این، ماهیت پیچیده فعالیت‌های یاددهی-یادگیری، سطح دشواری فعالیت‌های آموزش و پرورش را به‌مراتب افزایش می‌دهد. در چنین موقعیتی است که نقش سازوکارهای حمایتی ازجمله پژوهش برای توسعه کارکردهای آموزش و پرورش و تضمین فعالیت‌ها در این نهاد گسترده آشکار می‌شود. پژوهش به‌عنوان یکی از مهم‌ترین منابع شناخت و آگاهی انسان‌ها از دیر باز نقش مهمی در توسعه جوامع و سازمان داشته است. در این میان، آموزش و پرورش به‌عنوان یکی از پیچیده‌ترین و دشوارترین عرصه‌های فعالیت بشری، پژوهش در تولید دانایی نقش برجسته‌ای دارد. از سوی دیگر، پژوهشگران و اعضای هیئت‌علمی دانشگاه‌ها، پستوانه‌ای ارزشمند برای تولید دانش و توسعه فعالیت‌های پژوهشی هستند. بهره‌گیری از ظرفیت علمی این فرهیختگان، مستلزم برنامه‌ریزی و استقرار نظامی دقیق برای نظارت بر فعالیت‌های پژوهشی، ارزیابی و مقایسه آن‌ها و همچنین تعیین سطح و کیفیت تولیدات علمی و شناسایی نقاط ضعف و نیازهای این حوزه است؛ بنابراین توجه به توسعه پژوهش در این حوزه مهم، حائز اهمیت است. تربیت‌بدنی به‌عنوان یکی از ارکان تعلیم و تربیت رسمی و عمومی، دارای ویژگی‌های منحصربه‌فردی است که آن را از سایر دروس و فعالیت‌های آموزشی متمایز می‌کند. تربیت‌بدنی با هدف پرورش جسمانی، حرکتی و روانی دانش‌آموزان، نقش بسزایی در رشد و تعالی سلامت جسمی و روانی آنان ایفا می‌کند؛ با وجود این، به نظر می‌رسد تاکنون از انجام پژوهش در این حوزه غفلت شده و کمتر مدنظر صاحب‌نظران و محققان قرار گرفته است؛ بنابراین، این سؤال مطرح می‌شود که الگوی توسعه پژوهش در تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش ایران چگونه است؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر با توجه به ماهیت موضوع و اهداف پژوهش به صورت کیفی و مبتنی بر نظریه برخاسته از داده‌ها است که از رهیافت نواخته (گلیزری) برای تجزیه و تحلیل یافته‌ها استفاده کرده است. چهارده نفر از اعضای هیئت‌علمی دانشگاهی، متخصصان حوزه پژوهش در ورزش و مسئولان مربوط در امر پژوهش وزارت آموزش و پرورش، مشارکت‌کنندگان پژوهش را تشکیل دادند. روش نمونه‌گیری به صورت هدفمند و از نوع قضاوتی بود. در گزینش نمونه‌های پژوهش در ارتباط با شرایط ورود و انتخاب نمونه‌ها، از افرادی استفاده شد که به‌نوعی تجربه کاری به‌عنوان مسئول در امر پژوهش وزارت آموزش و پرورش با بازه زمانی حداقل پنج تا ده سال داشتند، همچنین از رهنمودهای اعضای هیئت‌علمی بهره گرفته شد که سابقه نشر کتب، مقاله‌های علمی، طرح‌های پژوهشی و هدایت پایان‌نامه و رساله‌های دانشگاهی در حیطه پژوهش داشتند و درنهایت معلمان ورزشی دارای سابقه پژوهش و فعالیت‌های علمی حضور داشتند. معیار خروج شرکت‌کنندگان از پژوهش حاضر، نداشتن تمایل و انگیزه کافی به ادامه مشارکت با پژوهشگران و نبود اطلاعات مناسب در زمینه موضوعی پژوهش حاضر بود. مصاحبه‌ها به صورت نیمه‌ساختاریافته و تا اشباع نظری (مصاحبه شماره چهارده) انجام شد. پس از پایان هر

مصاحبه، مصاحبه‌ها به صورت کامل تایپ شد و کدگذاری توسط نرم‌افزار مکس کیودا^۱ ۲۰۲۰ صورت گرفت. چهار معیار (مقبولیت، انتقال‌پذیری، تأییدپذیری و قابلیت اطمینان) برای پژوهش کیفی است. این معیارها با چهار معیار متعارف در پژوهش کمی (روایی درونی و بیرونی، پایایی و عینیت) پیوند داده شد که این چهار معیار در پژوهش حاضر بررسی و تأیید شدند. بدین منظور برای اعتبار از منابع موجود، ارسال متن مصاحبه، کدهای استخراج‌شده برای برخی از شرکت‌کنندگان در پژوهش ارسال و از نظرات آنان استفاده شد. به‌منظور انتقال‌پذیری، از طریق مستندسازی برای دیگر محققان، گزارش جمعیت‌شناختی، تجربه نمونه‌ها و گزارش محیط پژوهش استفاده شد. به‌منظور تأییدپذیری پژوهش، از نظرات چند نفر از اساتید گروه مدیریت ورزشی که خارج از فرایند مصاحبه‌ها بودند، استفاده و نظرات آنان اعمال شد. درنهایت به‌منظور قابلیت اعتماد، از درصد توافق بین دو کدگذار استفاده شد و درصد توافق ۹۳ درصد گزارش شد (جدول ۱).

$$\text{درصد پایایی} = \frac{\text{تعداد کل کدها} \times 2}{\text{تعداد توافقات}} \times 100$$

جدول ۱- نتایج بررسی پایایی دو کدگذار

Table 1- Results of the reliability analysis of two coders

درصد پایایی Reliability percentage	تعداد عدم توافقات Number of disagreements	تعداد توافقات Number of agreements	تعداد کل کدها Total number of codes	شماره مصاحبه Interview number
92.31%	2	12	26	3
92.85%	2	13	28	6
93.33%	2	14	30	12
92.86%	6	39	84	Total

نتایج

در این بخش ویژگی‌های نمونه‌های تحقیق در قالب سمت، رشته تحصیلی، تحصیلات و حوزه فعالیت ارائه شده است.

جدول ۲- ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان در پژوهش

Table 2- Demographic characteristics of the participants in the study

حوزه فعالیت Field of activity		حیطه و گرایش Scope and specialization	جنسیت Gender	تحصیلات Education	نوع فعالیت Type of activity	ردیف Row
دانشگاهی Academic	اجرایی Executive					
	*	مدیریت ورزشی	مرد	دکتری تخصصی	مدیر کل ورزش و جوانان با سابقه آموزش و پرورش	P1
*	*	مدیریت ورزشی	مرد	دکتری تخصصی	مدیر کل آموزش و پرورش	P2
*	*	مدیریت ورزشی	مرد	دکتری تخصصی	معاون تربیت‌بدنی مدیر کل آموزش و پرورش	P3
*	*	مدیریت آموزشی	مرد	دکتری تخصصی	معاون پژوهشی مدیر کل آموزش و پرورش	P4
*		مدیریت ورزشی	مرد	دکتری تخصصی	هیئت‌علمی دانشگاه با سابقه آموزش و پرورش	P5

					پرورش	
P6		کارشناس مسئول تربیت بدنی آموزش و پرورش	دکتری تخصصی	مرد	فیزیولوژی ورزشی	*
P7		مدرس دانشگاه با سابقه آموزش و پرورش	دکتری تخصصی	زن	مدیریت آموزشی	*
P8		هیئت علمی دانشگاه با سابقه آموزش و پرورش	دکتری تخصصی	مرد	مدیریت آموزشی	*
P9		مدرس دانشگاه با سابقه آموزش و پرورش	دانشجوی دکتری تخصصی	زن	فیزیولوژی ورزشی	*
P10		معلم ورزش	کارشناسی ارشد	مرد	مدیریت ورزشی	*
P11		معلم ورزش	کارشناسی ارشد	مرد	فیزیولوژی ورزشی	*
P12		معلم ورزش	دکتری تخصصی	زن	مدیریت ورزشی	*
P13		هیئت علمی دانشگاه با سابقه آموزش و پرورش	دکتری تخصصی	زن	فیزیولوژی ورزشی	*
P14		معلم و مربی ورزش	دانشجوی دکتری تخصصی	زن	مدیریت ورزشی	*

در ادامه گزیده‌ای از مصاحبه‌ها براساس حاشیه‌نویسی بر متون مصاحبه در جدول (۳) ارائه شده است. شایان ذکر است که نشانگر "P" حرف اول لغت انگلیسی "Person" است و معرف افرادی است که در تحقیق شرکت داشتند.

جدول ۳- نتیجه کدگذاری باز بخشی از یک نمونه مصاحبه (P3)

Table 3- Open coding result of part of an interview sample (p3)

منبع Source	مفهوم Concept	متن مصاحبه Interview text
P3	انتشار و ترویج نتایج پژوهش‌های علمی در نشریات علمی، همایش‌ها و کنفرانس‌های تخصصی	اگر وزارت آموزش و پرورش قصد دارد در مسیر توسعه و پیشرفت پژوهش در تربیت بدنی گام بردارد، باید چندین عامل اثرگذار** کلیدی را مد نظر قرار دهد که تأثیر مستقیم و بلندمدت بر موفقیت این برنامه‌ها خواهند داشت. امکان انتشار و ترویج نتایج پژوهش‌های علمی از طریق نشریات علمی، همایش‌ها و کنفرانس‌های تخصصی می‌تواند به بهبود کیفیت پژوهش و تبادل دانش در این زمینه کمک کند.
	مشارکت بین‌المللی با مراکز پژوهشی خارج از کشور	همچنین مشارکت بین‌المللی با مراکز پژوهشی خارج از کشور می‌تواند منجر به دسترسی به ایده‌ها و روش‌های جدید در این حوزه شود.
	توجه به بسترهای فرهنگی و اجتماعی ایران	از آنجایی که پژوهش در حوزه تربیت بدنی به عوامل اجتماعی و فرهنگی وابسته است، باید در طراحی الگو، ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی ایران مد نظر قرار گیرد.
	آشنایی با ابزارهای دیجیتال داده‌کاوی	استفاده از فناوری‌های نوین یکی از عوامل مهمی است که می‌تواند پژوهش‌های تربیت بدنی را به سطح بالاتری برساند. ابزارهای دیجیتال، داده‌کاوی، تحلیل‌های آماری پیشرفته، و نرم‌افزارهای مرتبط با سلامت و ورزش می‌توانند در جمع‌آوری و
	توانایی تحلیل‌های آماری پیشرفته	

تحلیل داده‌ها نقش مؤثری ایفا کنند. این فناوری‌ها به محققان کمک می‌کنند تا نتایج دقیق‌تر و کاربردی‌تری را ارائه دهند.	آشنایی با نرم‌افزارهای مرتبط با سلامت و ورزش
--	--

در جدول (۳) بخشی از یک نمونه از مصاحبه‌ها (مصاحبه ۳) ارائه شده است که شش کد باز از بخشی از مصاحبه احصا شده که در ادامه نتایج بیشتری از کل تعداد کدهای باز ارائه شده است. همچنین در جدول (۴) کدگذاری‌های محوری به صورت ترکیبی و محتوای هر یک از آن‌ها قرار داده شدند.

جدول ۴- مفاهیم و مقوله‌های شناسایی شده

Table 4- Identified concepts and categories

مفاهیم Concepts	مقوله‌های فرعی Subcategories	مقوله محوری Axial category			
حمایت‌های انگیزشی و نشان دادن اهمیت فعالیت‌های پژوهشی در حوزه‌ی تربیت‌بدنی اختصاص اعتبارات کافی به تحقیق و پژوهش در حوزه تربیت‌بدنی جذب منابع مالی از بخش‌های خصوصی و سایر نهادهای مرتبط با ورزش و سلامت برگزاری مراسم با محوریت پژوهش و تجلیل از عملکرد معلمان فعال در عرصه پژوهش انتشار و ترویج نتایج پژوهش‌های علمی در نشریات علمی، همایش‌ها و کنفرانس‌های تخصصی مشخص بودن مسئول واحدی در سطح وزارت آموزش و پرورش در امر پژوهش اهمیت دادن به موضوع تحقیق و پژوهش در تدوین قوانین، مقررات و آیین‌نامه‌های اجرایی تدوین قوانین و مقررات جامع برای حمایت اصولی و مستمر از پژوهش‌های انجام شده در آموزش و پرورش ایجاد نظام پژوهشی مشخص و تعریف‌شده در آموزش و پرورش تسهیل قوانین و مقررات اداری و مالی پژوهش در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش ارتباط مؤثر و مستمر با مراکز تحقیقاتی فعال در حوزه تربیت‌بدنی نظیر پژوهشگاه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی ایجاد مراکز پژوهشی ویژه تربیت‌بدنی در آموزش و پرورش مشارکت بین‌المللی با مراکز پژوهشی خارج از کشور امکان اجرای همکاری پژوهشی مستمر در میان پژوهشگران مدارس و دانشگاه‌ها	حمایت‌های مدیریتی از پژوهشگران	مؤلفه‌های سازمانی			
			تسهیل قوانین و مقررات مربوط به پژوهش		
				ارتباط و همکاری بین سازمانی	
					بهره‌مندی از مبانی نظری و فلسفی پژوهش
	ارائه رویکرد سیستمی در امور پژوهش				
			راهنم‌ها و اهداف کلی نظام آموزش و پرورش آیات قرآن کریم و احادیث سند چشم‌انداز بیست‌ساله ایران اسناد بالادستی نظام تعلیم و تربیت کشور به‌ویژه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش شناسایی نقاط قوت و منابع در دسترس وزارت آموزش و پرورش نقش تکنولوژی در بهبود آموزش تربیت‌بدنی و بهره‌مندی از اپلیکیشن‌ها، گجت‌های هوشمند و فناوری‌های نوین سبک زندگی کم‌تحرك و بیماری‌های ناشی از نبود فعالیت بدنی بهبود روحیه و انگیزه دانش‌آموزان روش‌های تدریس خلاقانه، افزایش انگیزه دانش‌آموزان و بهبود عملکرد ورزشی نیازسنجی و تعیین اولویت‌های پژوهشی با توجه به نیازهای موجود در تربیت‌بدنی آموزش و پرورش ارزیابی و پایش منظم پژوهش‌های انجام شده از سوی وزارت آموزش و پرورش		

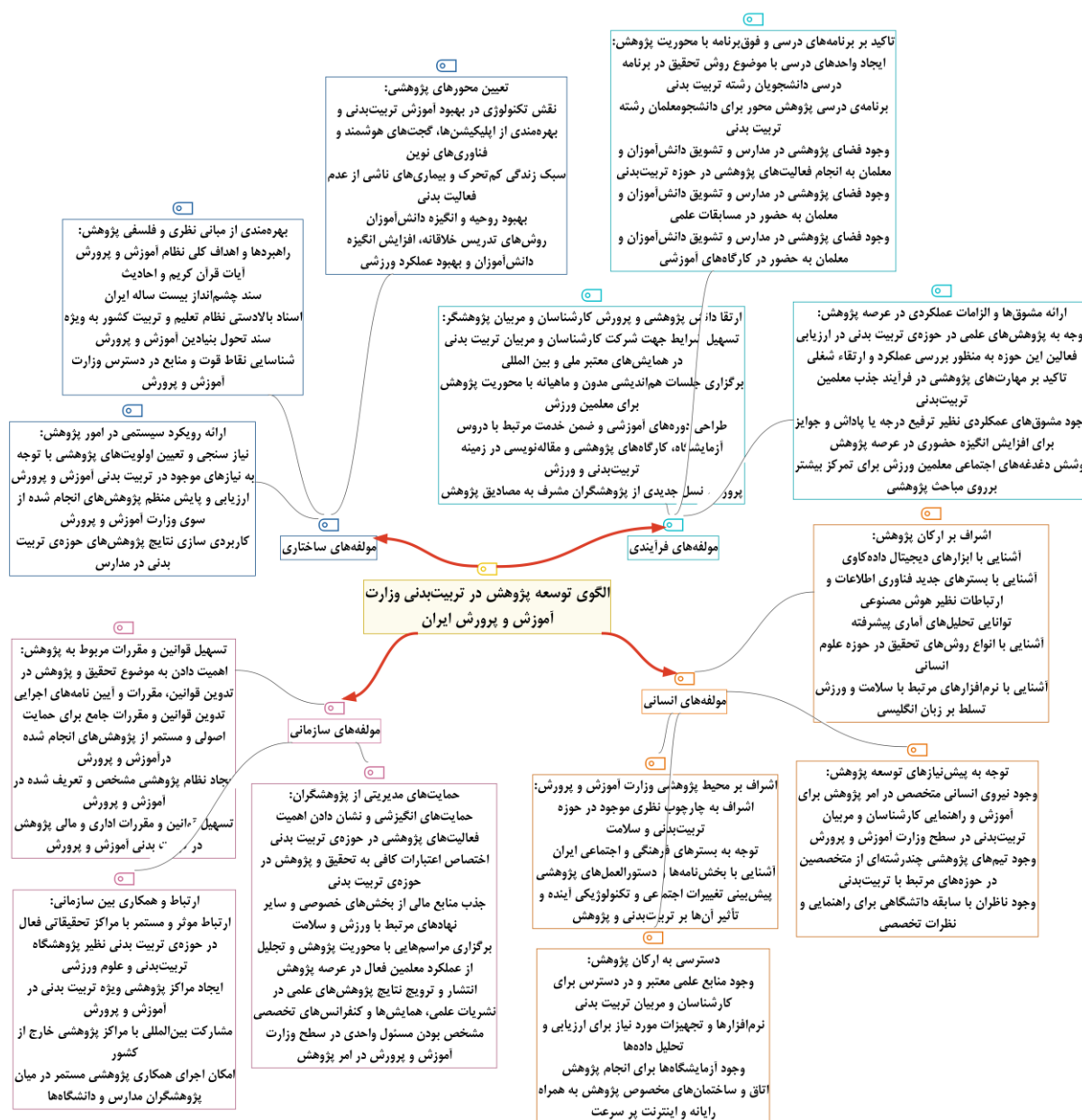
		کاربردی سازی نتایج پژوهش‌های حوزه تربیت‌بدنی در مدارس
مؤلفه‌های فرایندی	ارائه مشوق‌ها و الزامات عملکردی در عرصه پژوهش	توجه به پژوهش‌های علمی در حوزه تربیت‌بدنی در ارزیابی فعالان این حوزه به‌منظور بررسی عملکرد و ارتقای شغلی
		تأکید بر مهارت‌های پژوهشی در فرایند جذب معلمان تربیت‌بدنی
		وجود مشوق‌های عملکردی نظیر ترفیع درجه یا پاداش و جوایز برای افزایش انگیزه حضوری در عرصه پژوهش
		پوشش دغدغه‌های اجتماعی معلمان ورزش برای تمرکز بیشتر بر مباحث پژوهشی
	تأکید بر برنامه‌های درسی و فوق‌برنامه با محوریت پژوهش	ایجاد واحدهای درسی با موضوع روش تحقیق در برنامه درسی دانشجویان رشته تربیت‌بدنی
		برنامه درسی پژوهش محور برای دانشجومعلمان رشته تربیت‌بدنی
		وجود فضای پژوهشی در مدارس و تشویق دانش‌آموزان و معلمان به انجام فعالیت‌های پژوهشی در حوزه تربیت‌بدنی
		وجود فضای پژوهشی در مدارس و تشویق دانش‌آموزان و معلمان به حضور در مسابقات علمی
		وجود فضای پژوهشی در مدارس و تشویق دانش‌آموزان و معلمان به حضور در کارگاه‌های آموزشی
	ارتقای دانش پژوهشی و پرورش کارشناسان و مربیان پژوهشگر	تسهیل شرایط برای شرکت کارشناسان و مربیان تربیت‌بدنی در همایش‌های معتبر ملی و بین‌المللی
		برگزاری جلسات هم‌اندیشی مدون و ماهیانه با محوریت پژوهش برای معلمان ورزش
		طراحی دوره‌های آموزشی و ضمن خدمت مرتبط با دروس آزمایشگاه، کارگاه‌های پژوهشی و مقاله‌نویسی در زمینه تربیت‌بدنی و ورزش
		پرورش نسل جدیدی از پژوهشگران مشرف به مصادیق پژوهش
مؤلفه‌های انسانی	توجه به پیش‌نیازهای توسعه پژوهش	وجود نیروی انسانی متخصص در امر پژوهش برای آموزش و راهنمایی کارشناسان و مربیان تربیت‌بدنی در سطح وزارت آموزش و پرورش
		وجود تیم‌های پژوهشی چندرشته‌ای از متخصصین در حوزه‌های مرتبط با تربیت‌بدنی
		وجود ناظران با سابقه دانشگاهی برای راهنمایی و نظارت تخصصی
	دسترسی به ابزار پژوهش	وجود منابع علمی معتبر و در دسترس برای کارشناسان و مربیان تربیت‌بدنی
		نرم‌افزارها و تجهیزات موردنیاز برای ارزیابی و تحلیل داده‌ها
		وجود آزمایشگاه‌ها برای انجام پژوهش
	اشراف بر ارکان پژوهش	اتاق و ساختمان‌های مخصوص پژوهش به همراه رایانه و اینترنت پر سرعت
		آشنایی با ابزارهای دیجیتال داده‌کاوی
		آشنایی با بسترهای جدید فناوری اطلاعات و ارتباطات نظیر هوش مصنوعی
		توانایی تحلیل‌های آماری پیشرفته
		آشنایی با انواع روش‌های تحقیق در حوزه علوم انسانی
	اشراف بر محیط پژوهشی وزارت آموزش و پرورش	آشنایی با نرم‌افزارهای مرتبط با سلامت و ورزش
		تسلط بر زبان انگلیسی
		اشراف به چارچوب نظری موجود در حوزه تربیت‌بدنی و سلامت
		توجه به بسترهای فرهنگی و اجتماعی ایران
		آشنایی با بخش‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های پژوهشی
		پیش‌بینی تغییرات اجتماعی و تکنولوژیکی آینده و تأثیر آن‌ها بر تربیت‌بدنی و پژوهش

با استناد به نتایج کدگذاری مفاهیم مشترک بین مقوله‌های مدنظر (جدول ۴)، سیزده مقوله فرعی به نام‌های حمایت‌های مدیریتی از پژوهشگران، تسهیل قوانین و مقررات مربوط به پژوهش، ارتباط و همکاری بین سازمانی، بهره‌مندی از مبانی نظری و فلسفی پژوهش، تعیین محورهای پژوهشی، ارائه رویکرد سیستمی در امور پژوهش، ارائه مشوق‌ها و الزامات عملکردی در عرصه پژوهش، تأکید بر برنامه‌های درسی و فوق‌برنامه با محوریت پژوهش، ارتقای دانش پژوهشی و پرورش کارشناسان و مربیان پژوهشگر، توجه به پیش‌نیازهای توسعه پژوهش، دسترسی به ابزار پژوهش، اشراف بر ارکان پژوهش و اشراف بر محیط پژوهشی وزارت آموزش و پرورش ذیل چهار مؤلفه سازمانی، ساختاری، فرایندی و انسانی در امر طراحی الگوی توسعه پژوهش در تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش ایران شناسایی شد. در ادامه، در جدول (۵) کدگذاری سطح دوم با توجه به یافته‌های پژوهش دسته‌بندی شده است.

جدول ۵- کدگذاری سطح دوم (مقوله فرعی و مقوله اصلی)

Table 5. Second-level coding (sub-categories and main categories)

منبع Source	مقوله فرعی Subcategory	مقوله اصلی Main category
P1-P2-P4-P13-P14-P5-P6-P9-P7-P15	حمایت‌های مدیریتی از پژوهشگران	مؤلفه‌های سازمانی
	تسهیل قوانین و مقررات مربوط به پژوهش	
	ارتباط و همکاری بین سازمانی	
P2-P9-P6-P13-P6-P7-P8-P10-P3-P14-P15	بهره‌مندی از مبانی نظری و فلسفی پژوهش	مؤلفه‌های ساختاری
	تعیین محورهای پژوهشی	
	ارائه رویکرد سیستمی در امور پژوهش	
P4-P1-P15-P6-P7-P8-P10-P11-P3-P12-P13	ارائه مشوق‌ها و الزامات عملکردی در عرصه پژوهش	مؤلفه‌های فرایندی
	تأکید بر برنامه‌های درسی و فوق‌برنامه با محوریت پژوهش	
	ارتقای دانش پژوهشی و پرورش کارشناسان و مربیان پژوهشگر	
p1-p4-p5-p3-p6-p7-p9-p8-p10-p12-p11-p14-P15	توجه به پیش‌نیازهای توسعه پژوهش	مؤلفه‌های انسانی
	دسترسی به ابزار پژوهش	
	اشراف بر ارکان پژوهش	
	اشراف بر محیط پژوهشی وزارت آموزش و پرورش	

شکل ۱- الگوی توسعه پژوهش در تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش ایران

Figure 1- Research development model in physical education of the Iranian Ministry of Education

بحث و نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر، توسعه پژوهش در تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش ایران بود. براساس نتایج تحلیل داده‌های کیفی، مدل نهایی پژوهش متشکل از مؤلفه‌های انسانی (سه مقوله فرعی)، مؤلفه‌های ساختاری (سه مقوله فرعی)، مؤلفه‌های فرایندی (سه مقوله فرعی) و مؤلفه‌های سازمانی (چهار مقوله فرعی) است. نتایج با یافته‌های مطالعات اندرسون^(۲۰۲۴)، اوگونود و آد^(۲۰۲۳)، تکسیرا^۲ و همکاران^(۲۰۲۲)، حمیدی و همکاران^(۲۰۲۱)، محمدی و همکاران^(۲۰۲۳)، بلوک^۱ همکاران^(۲۰۲۱)، نگوین^(۲۰۲۰) و میرگایا و سوارس^۳ (۲۰۱۷) همسوست.

1. Andersson
2. Teixeira

مؤلفه‌های سازمانی با دربرگیری مقوله‌های فرعی حمایت‌های مدیریتی از پژوهشگران، تسهیل قوانین و مقررات مربوط به پژوهش و ارتباط و همکاری بین سازمانی دسته‌بندی شده است. در این ارتباط، اوگونود و آد (۲۰۲۳) بیان کردند که مشکل تأمین مالی، امکانات زیرساختی، هم‌افزایی ضعیف بین دانشگاه‌ها و مؤسسات خصوصی، دستورالعمل‌های سختگیرانه برای دسترسی به کمک هزینه و محیط نامناسب، مشکلاتی هستند که مانع برنامه پژوهشی مؤثر شده‌اند که برای رسیدگی به این مشکلات، افزایش تخصیص بودجه برنامه پژوهشی توصیه می‌شود. همچنین نگوین (۲۰۲۰) بیان کرد که دولت باید بیشتر در تحقیقات دانشگاهی سرمایه‌گذاری کند، سیستم تحقیق و توسعه را بازسازی کند و کاربرد مکانیسم تخصیص بودجه تحقیقاتی مبتنی بر عملکرد رقابتی را گسترش دهد. در تبیین این یافته باید گفت که وزارت آموزش و پرورش نیاز دارد که سیاست جامعی و راهبردهای پژوهشی مشخص در حوزه تربیت بدنی تعریف کند. این سیاست‌ها باید اهداف، مراحل اجرایی، معیارهای ارزیابی و برنامه‌های حمایتی از پژوهش را به روشنی مشخص کنند. در این ارتباط، یکی از مهم‌ترین پیش‌نیازها برای توسعه پژوهش در هر حوزه، بودجه و منابع مالی است. تخصیص منابع کافی به پژوهش‌های تربیت بدنی، امکان انجام پژوهش‌های جامع و عملیاتی را فراهم می‌کند و پژوهشگران را به ادامه کار تشویق می‌کند. همچنین امکان انتشار و ترویج نتایج پژوهش‌های تربیت بدنی از طریق نشریات علمی، همایش‌ها و کنفرانس‌های تخصصی می‌تواند به بهبود کیفیت پژوهش و تبادل دانش در این زمینه کمک کند. همچنین با فراهم کردن این پیش‌نیازها، وزارت آموزش و پرورش می‌تواند زمینه مناسبی برای توسعه پژوهش در تربیت بدنی ایجاد کند که در نهایت به بهبود سطح سلامت و ورزش دانش‌آموزان و جامعه منجر شود. از طرفی توسعه پژوهش در تربیت بدنی نیازمند همکاری مستمر با دانشگاه‌ها، مراکز علمی، و نهادهای ورزشی و بهداشتی است. ایجاد شبکه‌های همکاری میان این سازمان‌ها به تبادل دانش و تجارب کمک می‌کند و پژوهش‌ها را در مسیر بهتری هدایت می‌کند. در این ارتباط، اندرسون (۲۰۲۴) در پژوهشی طبق یافته‌های خود نشان داد که مسائل سیاسی، اجتماعی و آموزشی از مهم‌ترین عوامل مشترک در میان سازمان‌های متولی ورزش است که بر پویایی پژوهش‌های علمی در سطح مدارس اثرگذار است. همچنین مشارکت بین‌المللی با مراکز پژوهشی خارج از کشور می‌تواند منجر به دسترسی به ایده‌ها و روش‌های جدید در این حوزه شود.

مؤلفه‌های ساختاری با دربرگیری مقوله‌های فرعی بهره‌مندی از مبانی نظری و فلسفی پژوهش، تعیین محورهای پژوهشی و ارائه رویکرد سیستمی در امور پژوهش دسته‌بندی شده است. در این ارتباط، حمیدی و همکاران (۲۰۲۱) بیان کردند که باید ارتقای سطح سواد حرکتی دانش‌آموزان و ترویج سبک زندگی سالم و پویا به‌عنوان اصلی‌ترین برنامه‌ها، مدنظر تدوین‌کنندگان سیاست‌های تربیت بدنی و ورزش دانش‌آموزی در راستای اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش به‌عنوان نیروی انسانی آتیه‌ساز کشور قرار گیرد. همچنین بلوک و همکاران (۲۰۲۱) ذکر کردند که تربیت بدنی باکیفیت می‌تواند نقش مهمی در کمک به دانش‌آموزان برای فعال‌تر شدن، سواد بدنی و توسعه مهارت‌ها و علایق برای فعال ماندن در طول زندگی داشته باشد. دانش‌آموز سالم و فعال از نظر جسمی به احتمال زیاد در مدرسه با انگیزه تحصیلی، هوشیار و موفق‌تر است. متأسفانه، یافته‌های مطالعات متعددی که با دانش‌آموزان دارای معلولیت مصاحبه کردند، نشان داد که دانش‌آموزان دارای معلولیت اغلب کمتر فعال هستند و در مقایسه با همکلاسی‌های بدون معلولیت خود در تربیت بدنی عمومی، از نظر اجتماعی بیشتر از کلاس جدا می‌شوند. واضح است که انجام تحقیقات بیشتری به‌منظور شناسایی بهترین شیوه‌ها یا استراتژی‌ها برای ایجاد محیط یادگیری مثبت در تربیت بدنی برای همه دانش‌آموزان موردنیاز است. علاوه بر این، تکسیرا و همکاران (۲۰۲۲) بیان کردند که رشد دانش علمی با تکامل زمینه‌های متمایز در ورزش، به‌خصوص در حوزه برنامه‌ریزی و استراتژی، منابع انسانی و جنبه‌های

-
1. Block
 2. Nguyen
 3. Miragaia & Soares

جامعه‌شناختی به تقویت و رشد جامعه ورزش کمک می‌کند. در تبیین این یافته باید گفت که برای طراحی الگوی توسعه، تحلیل وضعیت موجود پژوهش‌های تربیت‌بدنی در مدارس ایران ضروری است. این تحلیل می‌تواند شامل شناسایی چالش‌ها و کاستی‌های موجود، نقاط قوت، منابع در دسترس و نیازهای پژوهشی فعلی باشد. با این کار، مبنای مشخصی برای طراحی الگوی بهینه فراهم می‌شود. در این ارتباط، یکی از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر توسعه پژوهش، شناسایی و اولویت‌بندی نیازهای پژوهشی است. وزارت آموزش و پرورش باید بررسی کند که چه موضوعاتی در حوزه تربیت‌بدنی دارای اهمیت بیشتری هستند و چه چالش‌ها یا فرصتهایی برای بهبود سلامت و فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان وجود دارد. نیازسنجی هدفمند می‌تواند کمک کند تا منابع پژوهشی به طور مؤثر به کار گرفته شوند و پژوهش‌ها به پاسخ‌گویی به نیازهای واقعی سیستم آموزشی کمک کنند. پژوهش‌های تربیت‌بدنی باید به بررسی نیازهای جدید جامعه بپردازند و در به‌روزرسانی برنامه‌های ورزشی و فعالیت‌های حرکتی دانش‌آموزان کمک کنند. این پژوهش‌ها باید به چالش‌های مرتبط با سبک زندگی کم‌تحرك و بیماری‌های ناشی از نبود فعالیت بدنی پاسخ دهند. علاوه بر این، پژوهش‌ها باید به ارتباط بین تربیت‌بدنی و سلامت جسمی و روانی توجه کنند. این امر می‌تواند به طراحی برنامه‌های ورزشی کمک کند که نه تنها به تقویت بدنی، بلکه به بهبود روحیه و انگیزه دانش‌آموزان نیز منجر شود.

مؤلفه‌های فرایندی با دربرگرفتن مقوله‌های فرعی ارائه مشوق‌ها و الزامات عملکردی در عرصه پژوهش، تأکید بر برنامه‌های درسی و فوق‌برنامه با محوریت پژوهش و ارتقای دانش پژوهشی و پرورش کارشناسان و مربیان پژوهشگر، دسته‌بندی شده است. در این ارتباط، محمدی و همکاران (۲۰۲۳) نشان دادند که ارزیابی کیفیت دانش‌آموختگان از طریق اخذ نظر سازمان‌های ذی‌نفع، کارفرمایان و سایر سازمان‌ها و شرکت‌ها، انتخاب پژوهشگران علاقه‌مند و بااستعداد برای تشویق دانشجویان، ایجاد زیرساخت فناوری اطلاعات در جهت سهولت در دستیابی به اطلاعات علمی و فنی در سطح جهان، در صدر گویه‌های مربوط به عوامل مذکور قرار گرفتند. همچنین میرگیا و سوارس (۲۰۱۷) ذکر کردند که آموزش مدیریت ورزشی در آموزش عالی باید برای افزایش توسعه پژوهش و خوداشتغالی از طریق رویکردهای آموزشی جدید که امکان بهبود تفکر انتقادی را با فناوری‌های جدید و یادگیری الکترونیکی فراهم می‌کند، توسعه یابد. در تبیین این یافته باید گفت که بخش مهمی از هر پژوهش کاربردی، تدوین استراتژی‌های اجرایی برای پیاده‌سازی نتایج پژوهش است. برنامه‌ریزی برای آموزش و تربیت معلمان، تخصیص منابع مالی، ایجاد زیرساخت‌های فنی و علمی و همچنین نحوه ارزیابی و اصلاح مستمر این الگو باید به طور دقیق تدوین شود. همچنین می‌توان به کمک برنامه‌ی درسی پژوهش‌محور، ایجاد واحدهای درسی با سر فصل‌های پژوهشی و وجود فضای پژوهشی در مدارس، موجب تشویق دانش‌آموزان و معلمان به انجام فعالیت‌های پژوهشی شد؛ البته طبق نظر خبرگان می‌توان متذکر شد که برگزاری کارگاه‌های آموزشی با محوریت پژوهش و برگزاری جلسات هم‌اندیشی در قالب یادگیری اجتماع محور می‌تواند از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر رشد فضای پژوهشی در مدارس ایران باشد.

مؤلفه‌های انسانی با دربرگرفتن مقوله‌های فرعی توجه به پیش‌نیازهای توسعه پژوهش، دسترسی به ابزار پژوهش، اشراف بر ارکان پژوهش و اشراف بر محیط پژوهشی وزارت آموزش و پرورش دسته‌بندی شده است، در این ارتباط، پژوهشی یافت نشد که به صورت دقیق هم‌راستا با یافته‌های پژوهش حاضر باشد. این امر نشان می‌دهد که این قسمت از یافته‌ها با پژوهشی همسو نیست. در تبیین این یافته باید گفت که برای توسعه پژوهش در تربیت‌بدنی، وجود پژوهشگران متخصص و توانمند ضروری است. وزارت آموزش و پرورش باید به پرورش و تربیت نیروی انسانی متخصص در این حوزه از طریق آموزش‌های دانشگاهی، دوره‌های تخصصی و کارگاه‌های پژوهشی بپردازد. همچنین ایجاد تیم‌های پژوهشی چندرشته‌ای که شامل متخصصان در حوزه‌های مرتبط مانند تربیت‌بدنی، سلامت، روان‌شناسی و علوم تربیتی است، می‌تواند تأثیر مثبت بر کیفیت پژوهش‌ها داشته باشد. همچنین استفاده از فناوری‌های نوین یکی از عوامل مهمی است که می‌تواند پژوهش‌های تربیت‌بدنی را به سطح بالاتری

برساند. ابزارهای دیجیتال، داده‌کاوی، تحلیل‌های آماری پیشرفته، و نرم‌افزارهای مرتبط با سلامت و ورزش می‌توانند در جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها نقش مؤثری ایفا کنند. این فناوری‌ها به محققان کمک می‌کنند تا نتایج دقیق‌تر و کاربردی‌تری را ارائه دهند؛ البته باید توجه داشت که معلمان و پژوهشگران فعال در سطح مدارس به‌منظور پوشش دادن چالش‌های موجود، باید با روش‌های تحقیق مناسب برای پاسخ‌گویی به سؤال‌ها و چالش‌های پژوهش آشنا باشند. همچنین با آشنایی با روش‌های تجزیه و تحلیل داده‌ها می‌تواند گام‌های پژوهش را مصمم‌تر و با سهولت بیشتر طی کنند.

برخی مطالعات ممکن است محدودیت‌هایی درمورد اندازه و تنوع جمعیت نمونه خود داشته باشند. در حالی که حجم نمونه برای دامنه هر مطالعه مناسب بود، نمونه‌های بزرگ‌تر و متنوع‌تر (نظیر مسئولان و متولیان استانی و شهرستانی) می‌توانند درک جامع‌تری از توسعه پژوهش در تربیت بدنی ارائه دهند. همچنین یکی از مهم‌ترین محدودیت‌های این پژوهش، سختی ارتباط با مسئولان پژوهش وزارت آموزش و پرورش نظیر مسئولان پژوهشگاه مطالعات و مسئولان برگزاری جشنواره‌های علمی بود که به علت مشغله‌های متعدد کاری امکان ارتباط با آن‌ها وجود نداشت.

با توجه به نتایج به‌دست‌آمده در مؤلفه سازمانی، به مسئولان پژوهشگاه مطالعات وزارت آموزش و پرورش پیشنهاد می‌شود که با امکان انتشار و ترویج نتایج پژوهش‌های تربیت بدنی از طریق نشریات علمی، همایش‌ها و کنفرانس‌های تخصصی به بهبود کیفیت پژوهش و تبادل دانش در این زمینه کمک کنند. با توجه به نتایج به‌دست‌آمده در مؤلفه ساختاری، به معاونت تربیت بدنی و سلامت آموزش و پرورش، مسئولان پژوهشگاه مطالعات وزارت آموزش و پرورش و مسئولان مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت وزارت آموزش و پرورش پیشنهاد می‌شود که با پایش مستمر پژوهش‌های انجام‌شده و ارزیابی اثربخشی طرح‌های اجرایی در رفع خلأهای موجود، وضعیت موجود را با وضعیت مطلوب به صورت نظام‌مند مقایسه کنند و بر مبنای نتایج حاصل، برنامه‌ریزی‌های لازم را برای طرح‌های آینده انجام دهند. با توجه به نتایج به‌دست‌آمده در مؤلفه فرایندی، به مسئولان معاونت آموزش وزارت آموزش و پرورش پیشنهاد می‌شود که به کمک برنامه‌ی درسی پژوهش‌محور، ایجاد واحدهای درسی با سر فصل‌های پژوهشی و ایجاد فضای پژوهشی در مدارس، موجب تشویق دانش‌آموزان و معلمان به انجام فعالیت‌های پژوهشی شوند. همچنین با توجه به نتایج به‌دست‌آمده در مؤلفه انسانی، به مسئولان نوسازی، ساخت و تجهیز وزارت آموزش و پرورش کشور پیشنهاد می‌شود که با فراهم‌سازی فضاهای مناسب برای فعالیت‌های پژوهشی، تجهیز آن‌ها به رایانه، اینترنت پرسرعت، نرم‌افزارها و سایر امکانات موردنیاز، بسترهای لازم برای توسعه فعالیت‌های علمی و پژوهشی را در سطح استان‌ها و شهرستان‌ها فراهم کنند.

پیام مقاله

این مقاله تأکید می‌کند که توسعه پژوهش در تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش نیازمند یک الگوی یکپارچه است که شامل مؤلفه‌های سازمانی، ساختاری، فرایندی و انسانی باشد. تقویت سیاست‌ها، منابع، همکاری و فرهنگ پژوهش می‌تواند زمینه‌ای برای پیشرفت دانش، بهبود عملکرد و ارتقای سلامت و رفاه دانش‌آموزان فراهم کند.

ملاحظات اخلاقی

تمام مراحل پژوهش با رعایت اصول اخلاقی از جمله رضایت آگاهانه، محرمانگی اطلاعات و مشارکت داوطلبانه انجام شد. شرکت‌کنندگان به طور کامل از هدف پژوهش آگاه شدند و اطلاعات شخصی آن‌ها صرفاً برای اهداف پژوهشی به کار رفت. تلاش شد در فرایند جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها صداقت، شفافیت و احترام به طور کامل رعایت شود.

مشارکت نویسندگان

همه نویسندگان مقاله در انجام این پژوهش مشارکت داشتند.

تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند که هیچ‌گونه تعارض منافع مرتبط با این پژوهش ندارند.

تشکر و قدردانی

تیم پژوهش از همکاری همه مشارکت‌کنندگان این پژوهش صمیمانه قدردانی می‌کند.

منابع

1. Abootalebi, N. (2020). Investigating the barriers and challenges of research in the education system and the role of research in improving and developing the national education system. *Journal of Afagh*, 41(4), 67–84. [In Persian].
2. Andersson, F. (2024). Sport schools in Europe: A scoping study of research articles (1999–2022). *Sport in Society*, 27(5), 721–743. <https://doi.org/10.1080/17430437.2023.2276789>
3. Jafari-Majd, B., & Zarei-Matin, H. (2022). Designing an organizational social capital model in education (Case study: General directorate of education in Lorestan province). *Journal of Social Capital Management*, 9(1), 77–99. [In Persian].
4. Hamidi, M., Rasekh, N., & Rahim, M. (2021). Determining strategic priorities for physical education in schools based on the Fundamental Reform Document of Education in Iran. *Research on Educational Sport*. <https://doi.org/10.22089/res.2021.10144.2060> [In Persian].
5. Ravasizadeh, M., Nobakht-Ramezani, Z., & Bahrami, Sh. (2018). Designing a model of factors influencing knowledge maturity of staff in the Physical Education and Health Department of the Ministry of Education using the fuzzy cognitive map model. *Research on Educational Sport*, 6(15), 161–178. [In Persian].
6. Abedini, M., Mirsepasi, N., & Haghshenas-Kashani, F. (2019). Presenting a human resource development model with an organizational social capital enhancement approach. *Resource Management in Law Enforcement*, 7(1), 31–54. [In Persian].
7. Alam, Sh., Tondnevis, F., & Amirtash, A. M. (2009). Research limitations in physical education within the Ministry of Education of the Islamic Republic of Iran. *Motor and Sport Sciences*, 7(14), 91–105. [In Persian].
8. Ghahreman-Shahraki, M., Ghadiri, F., & Bahram, A. (2019). The effect of teacher-centered approach and mastery-oriented climate on the physical activity level of girls under 8 years old. *Research on Educational Sport*, 7(17), 101–120. [In Persian].
9. Mobser-Azad, A. M., & Rahdar, Kh. (2018). Explaining the status of social capital dimensions among school teachers in Tehran and offering strategies for its promotion. *Educational Leadership and Management*, 12(2), 203–219. [In Persian].
10. Mohammadi, J., Zamani-Moghadam, A., Taghipour-Zahir, A., & Ejtehad, M. (2023). Investigating the factors influencing the qualitative development of science and research in higher education. *Social Development*, 17(4), 201–224. [In Persian].
11. Niazi, M., & Rahmani, Gh. A. (2022). Research and development in education: A philosophy-based approach in schools and organizations. *Philosophy in Schools and Organizations*, 1(2), 15–25. [In Persian].
12. Bedard, C., Hanna, S., & Cairney, J. (2020). A longitudinal study of sport participation and perceived social competence in youth. *Journal of Adolescent Health*, 66(3), 352–359. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2019.09.004>
13. Block, M. E., Haegele, J., Kelly, L., & Obrusnikova, I. (2021). Exploring future research in adapted physical education. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 92(3), 429–442. <https://doi.org/10.1080/02701367.2020.1741500>
14. Bond, M., Buntins, K., Bedenlier, S., Zawacki-Richter, O., & Kerres, M. (2020). Mapping research in student engagement and educational technology in higher education: A systematic evidence map. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 17(1). <https://doi.org/10.1186/s41239-020-0176-8>

15. D'Elia, F. (2020). Teachers' perspectives about contents and learning aim of physical education in Italian primary school. *Journal of Human Sport and Exercise*, 15(2), 279–288. <https://doi.org/10.14198/jhse.2020.152.03>
16. Harris, J. (2022). Mixed methods research in developing country contexts: Lessons from field research in six countries across Africa and the Caribbean. *Journal of Mixed Methods Research*, 16(2), 165–182. <https://doi.org/10.1177/15586898211032810>
17. Miragaia, D. A., & Soares, J. A. (2017). Higher education in sport management: A systematic review of research topics and trends. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education*, 21, 101–116. <https://doi.org/10.1016/j.jhlste.2017.09.001>
18. Nguyen, H. T. L. (2020). A review of university research development in Vietnam from 1986 to 2019. In H. T. L. Nguyen & T. T. Tran (Eds.), *Higher education in market-oriented socialist Vietnam: New players, discourses, and practices* (pp. 63–86). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-030-46912-2_4
19. Ogunode, N. J., & Ade, T. I. (2023). Research programme in public universities in Nigeria. *Best Journal of Innovation in Science, Research and Development*, 2(3), 1–13.
20. Opstoel, K., Chapelle, L., Prins, F. J., De Meester, A., Haerens, L., van Tartwijk, J., & De Martelaer, K. (2020). Personal and social development in physical education and sports: A review study. *European Physical Education Review*, 26(4), 797–813. <https://doi.org/10.1177/1356336X19882054>
21. Syrmipas, I., Kolovelonis, A., & Goudas, M. (2020). After school exercise: A program to promote students' physical activity. *Inquiries in Sport & Physical Education*, 18(2), 78–86.
22. Spante, M., Hashemi, S. S., Lundin, M., & Algers, A. (2018). Digital competence and digital literacy in higher education research: Systematic review of concept use. *Cogent Education*, 5(1), Article 1519143. <https://doi.org/10.1080/2331186X.2018.1519143>
23. Salimi, E., Mirsepasi, N., & Daneshfard, K. (2022). A pathology of the human resources management system in the Ministry of Education and ways to improve the system (A quantitative study). *Quarterly Journal of Education*, 38(3), 67–84. [In Persian]
24. Teixeira, M. C., Rijo, V. A., & Seginando, A. D. (2022). Sports management research: Analysis of scientific development in Portugal (2008–2017). *Journal of Physical Education*, 33(1), Article e3317. <https://doi.org/10.4025/jphyseduc.v33i1.3317>